Цана асобнага нумару 15 гр. Przesyłka opłacona ryczałtem

№ 74 (125). Вільня, Серада 12 Кастрычніка 1927 г. Год III

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача сьвята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:
на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцау 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграніцы удвая даражэй.
Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі
ВЫХОДЗЕ Ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Апошнія падзеі.

Хто добра сачыў у працягу апошніх двух месяцаў польскую віленскую прэсу, той лёгка можа зразумець цяперашнія літоўска-польскія здарэньні. Польская прэса адумыслова прысвячала вельмі шмат месца літоўскім справам, выробляючы ў польскім грамадзянстве, патрэбны для рашучых крокаў, настрой. Кожны раз зьяўляліся ў прэсе весткі і артыкулы больш вастрэйшыя і больш атакуючыя літоўскіх адказных палітыкаў у незалежнай Літве.

Нарэшце, напады польскай прэсы на Літву дайшлі да свайго кульмінацыйнага пункту, за імі ўсьлед пайшлі „retorsje" адносна Літвіноў польскіх грамадзян і іх установаў. За адну ноч адбыліся навальныя арышты Літвіноў, за адну ноч польскія ўлады пазачынялі літоўскія прыватныя школы! Якраз у гэту сумную для каранных жыхараў Літоўска-Беларускага Краю часіну, у яго сталіцы Вільні адбыліся раптам неспадзеўкі, урачыстасьці 7-мых угодкаў „вызваленьня Вільні".

На ўрачыстасьць прыехалі вышэйшыя ўрадоўцы і міністры на чале з тым, які ў 1919 годзе выдаў вядомую адозву да жыхараў нашага краю. Адозва асталася адозваю, а жыцьцё прынясло нам рэалізацыю тых плянаў і замераў, з якімі польскае войска ішло да нас. Жыцьцё навучыла нас, як трэба разумець афіцыяльныя дэкларацыі і нат артыкулы выдаваных законаў.

Не затрымліваемся над гэтым даўжэй, бо ўжо добра аб гэтай справе асьведамлены. Нас цікавіць справа цяперашніх літоўска-польскіх падзеяў. Не маючы бесстаронных і пэўных даных аб становішчы Палякаў у незалежнай Літве, ня можам сказаць што там робіцца. У кожным выпадку весткі падаваныя польскай прэсай нічога асаблівага не гавораць аб наступленьні Літвы на Польшчу, ды і наагул, у цяперашніх абставінах жыцьця, зьяўляецца сумлiўным, што такое наступленьне можа стацца. Пэўне-ж, калі адкінуць магчымую чужую помач, дык мілітарная сіла Польшчы здаецца перавышае мілітарную сілу Літвы. Дык ці-ж у справах літоўска-польскіх Літва можа пачынаць распаліваць агонь?

Ясная рэч, што не. А ўсё-ж такі, ня гледзячы на гэта, польска-літоўскія спрэчкі што раз больш напружаюцца, і робяцца зусім немагчымыя ў мірным часе. У гэтым усім трэба шукаць глыбейшых прычынаў, ці, часам, ня ёсьць тут рэалізацыя ангельскіх плянаў? На гэтае пытаньне немагчыма адразу даць адказу, але ўжо наступленьне яго, дае пэўнае выразнае сьвятло на польска-літоўскія назвычайна завостраныя адносіны. Гэтыя адносіны чым больш будуць вастрэйшымі, тым больш пажаданымі для Польшчы. Зусім зразумела, чаму польская прэса, перадусім урадавая, імкнецца сваімі артыкуламі, адозвамі і клікамі да дэманстрацыйных пратэстаў і адпаведных вечаў, пагоршыць польска-літоўскія спрэчкі. Даходзячы да гэтага вываду, ня можам сказаць, што спрэчкі патрэбны толькі для спрэчак, за гэтымі спрэчкамі відаць крыюцца нейкія новыя пляны ўрадовых дзейнікаў.

Урадавая газэта „Kurjer Wileński" проста і адкрыта піша: „Трэба адчыніць дарогу да новага лепшага заўтра". Арышты, зачыненьне школ, урачыстасьці „вызваленьня Вільні", гэта відаць першыя крокі да „адчыненьня дарогі да лепшага заўтра". Жыцьцё пакажа, якое будзе гэтае заўтра.

А. Замежны.

Польска-літоўскае змаганьне.

Паміма тых арыштоў, аб якіх падавалася ў папярэднім нумары „Сялянскае Нівы", адбыліся новыя арышты, але ўжо пераважна на правінцыі і таксама ізноў арыштавана некалькі ксяндзоў—Літвіноў.

У Віленска-Троцкім павеце арыштаваны: кс. Амброжы Якованіс і вучыцялі: Ст. Казлоўскі і Я. Казакевіч.

У Сэйнінскім павеце арыштаваны: ксёндз Двараноўскі з парахвіі Сэйны і кс. Шымелюн з парахвіі Ратніца.

Польскі ўрад меў выслаць з Польшчы як „чужаземца" арыштававага літоўскага сацыялістычнага дзеяча П. Каразя. Ужо на'т пад надзорам паліцыі даставілі Каразя на станцыю, але-ж пасьля п. ваявода і віцэ-прэм'ер Бартэль раздумаліся і пашкадавалі Каразя, дык і вярнулі са станцыі на Лукішкі... А пашкадавалі дзеля таго, што ў Літве Каразя могуць арыштаваць, дык няхай лепей сядзіць на Лукішках... І пэўна, там могуць, а тут ужо арыштаваны .. Гэтак—лёгічней, практычней і спрытней...

Тымчасам, пасьля гэтакай „дабітнай",—як гавораць Палякі,—працы, так ці інакай стэрарызаваўшы Літвіноў—віленскія Палякі сабралі мітынг, каб пратэставаць проці тэрору, які, быццам, творыцца ў Літве над Палякамі.

Бачыце, калі арыштоўваюць Паляка на Літве, дык гэта—тэрор, а калі арыштоўваюць Літвіноў у Польшчы, дык гэта—няведама што. Гэтак прынамсі напісаў „Kurjer Wileński", які ходзячы навакола польска-літоўскае спрэчкі, арышты Літвіноў так-такі да нічога і не прызначыў. Station Становішча... Станоўка адзначыўшы, што гэта і не адказ на тэрор і ня помста. Ну дык што? Можа выкрытае арганізацыя шпікоўства ці паўстаньня? Таксама не!...

Дык і выйшла, што арыштавалі Літвіноў у Вільні ня ведама за што.

А вось у другім нумары той-жа „Kurjer" проста такі плача, што прыходзіцца арыштоўваць сваіх-жа грамадзян толькі дзеля таго, што фашыст Вальдэмарас пасвоему пануе над Літвою...

Як-бы не выкручывалася польская прэса, усё-ж такі трэба сцьвярдзіць, што за Вальдэмараса—Чыбірас ці які іншы „рыс" ці „ліс"—адказваць не павінен.

Далейшыя арышты Літвіноў.

У Сувальскім павеце арыштавана дзевяць Літвіноў у м-ку Пунску і вёсцы Войтакені.

Інтэрвэнцыя д-ра Альсэйкі.

У сувязі з масавымі арыштамі Літвіноў у Польшчы, д-р Альсэйка, старшыня Літоўскага Часовага Камітэту ў Вільні, робіць стараньні перад польскім урадам аб спыненьні арыштаў. У мэтах гэтага паслаў польскаму ўраду адпаведную дэпэшу, на якую адказу яшчэ не атрымаў.

Польскія ўрачыстасьці ў Вільні.

Першыя весткі

Пасьля рэпрэсіяў над Літвінамі, быццам гром з яснага неба, выпала вестка 8 г. кастрычніка аб урачыстым сьвяткаваньні сёмых угодкаў захопу Палякамі Вільні. Вестка гаварыла аб тым, што 9 г. кастрычніка прыежджае ў Вільню марш. Пілсудскі са сваімі міністрамі і ген. Желігоўскім, які камандаваў войскамі захапіўшымі ў 1920 годзе Вільню.

Прыезд марш. Пілсудскага.

Як пішуць польскія газэты ў Вільні, 9 г. кастрычніка раніцаю цягніком з Варшавы прыехаў у Вільню марш. Пілсудскі і некалькі міністраў. Сустрэлі міністраў віленская ўлада і прадстаўнікі польскіх грамадзкіх арганізацыяў. Ад нацыянальных меншасьцяў прадстаўнікоў ня было. Прыехаў таксама і ген. Жэлігоўскі.

Пратэсты.

Усе польскія палітычныя партыі (выключаючы сацыялістых) і рожныя грамадзкія арганізацыі ладзілі мітынгі, на якіх мелі пратэставаць проці ўціску Палякаў у Незалежнай Літве, хвалячы апошнія арышты Літвіноў у Польшчы.

Кожная з польскіх арганізацыяў, ладзячы мітынгі, выдала адозвы да народу.

Прэса.

Усе польскія газэты прысьвяцілі свае нядзельныя нумары, як сьвяткаваньню, так і апошняму польска-літоўскаму канфлікту. Падаём выпіску з перадавога артыкулу „Кур'ера Віленскага", „Сёмыя ўгодкі":

„Сем гадоў мінае ад таго часу, калі літоўска-беларускія дывізіі пад даводзтвам ген. Жэлігоўскага распачалі марш на Вільню. Праслаўленыя абаронаю Варшавы палкі ішлі ў родныя вёскі, у родныя хаты да каханае Вільні, дзе шмат хто з салдатаў пакінуў найбольш дарагія, найбольш каханыя ў жыцьцю асобы".

Ішлі літоўска-беларускія дывізіі,

„каб польскаму жыхарству, польскай культуры і польскай мове зьвярнуць належныя на абшарах Літвы гістарычныя месцы".

Ці можа быць што-колечы дурней, як гэтыя словы „Кур'ера Віл."? Ці ня выходзіць яго заява за арбіты лёгікі ў сьвет глупоты?!

Ці-ж можа быць праўдзівым, каб Літвін ішоў душыць уласную дзяржаўнасьць для карысьці некаму іншаму?!

Ці-ж можа быць праўдзівым, што Беларус, адвечны гаспадар Віленшчыны, ваяваў дзеля таго, каб аддаць сваю старонку пад панаваньне Варшавы?

З жыцьця Польшчы.

Справа Сойму і Сэнату.

Нядзельны польскі „Robotnik" піша, што як яму ведама, дык справа распушчэньня Сойму і Сэнату яшчэ ня была парушана ні ўрадам ні прэзыдэнтам.

Так што справа выбараў новага прадстаўніцтва і лёс сучаснага находзіцца ў патаёмнасьці: ніхто нічога ня ведае, апрача яго...

Валакіта.

Яшчэ ўсё далейшым цягам ідзе папяровая гутарка паміж марш. Сойму Ратаем і марш. Пілсудскім аб прэсавым законе.

Як ужо ведама, дык гэты закон соймам быў скасаваны, але-ж соймавую пастанову ўрад лічыць не правамоцнаю. Аб гэтым ізноў марш. Пілсудскі зрабіў заяву марш. Ратаю.

Так што пастановы найвышэйшае ўлады ў Польскай дзяржаве ня маюць значэньня, бо ніжэйшая ўлада больш важыць.

Па законам юрыдычным гэтак мо' і несправядліва, але-ж па законам фізыкі, дык акурат добра, бо фізычныя цяжкія целы заўсёды знаходзяцца на нізу, а лёгкія ўгары. Дык відаць, што ў Польшчы пануе не закон права, а воля дужага...

Сучасная пазычковая сэсія.

У працягу некалькі месяцаў сёлета вясною адбывалася пазычковая сэсія паміж польскім урадам і амэрыканскімі банкірамі. Польскі ўрад хацеў тады пазычыць 150 мільёнаў даляраў, г. зн. на кожнага грамадзяніна польскае дзяржавы па 5 даляраў.

Можа хто што і „зрабіў-бы", але-ж „праклятыя" амэрыканцы гэтулькі грошай не далі... Паабяцалі, і быццам абяцанку на'т і падпісалі, на 15 мільёнаў злотых... На гэтым і канцы згубіліся.

Цяпер вось ужо распачалася другая пазычковая сэсія. Гутарка ідзе аб 75 мільёнах даляраў. Торг цягнецца ўжо даўжэнька, але-ж, як відаць амэрыканцы ня любяць раскідацца грашыма (мо' дзеля гэтага і багатыя), бо ніяк да нічога рашучага не даходзіць.

Былі зьявіліся весткі, быццам амэрыканцы сумляваюцца выдаць пазыку польскаму ўраду дзеля таго, што польскі Сойм не зацьвердзіць умову. В.-прэм'ер Бартэль запярэчыў гэтаму.

Дзе ўгода?

Нядаўна ў м-ку Дзікаве ў Галіцыі адбыўся зьезд абшарнікаў-пілсудчыкаў. На гэтым зьезьдзе, як падаюць газэты, абгаварвалася вельмі многа палітычных справаў.

І вось, паўлюкевічавае „Беларускае Слова" чэрпаючы весткі з „Dziennika Wileńskiego", а луцкевічавая „Наша Праца" карыстаючыся „Rzeczpospolitą" аднагалосва заяўляюць, што на тым зьездзе гаварылася аб неабходнасьці паразуменьня з Ярэмічавымі Беларусамі. „Наша Праца" так і піша, што быццам проста гэтак і гаворана на зьездзе з „ярэмічавымі Беларусамі".

Кожны мае права ў сваім закрытым коле гаварыць што знае, гэта—адно, а другое тое, што забараніць польскім абшарнікам так ці інакшай гаварыць—ні пасол Ярэміч ні хто іншы з Беларусаў-незалежнікаў ня можа. Як-бы яно там не сталася, аднак-жа з гэтае справы вынікае: што, калі гаварылі аб неабходнасьці паразуменьня з ярэмічавымі Беларусамі, дык знача **паразуменьня яшчэ няма**, а, калі не гаварылі аб патрэбе паразуменьня з **паўлюкевічавымі і луцкевічавымі Беларусамі**, дык толькі дзеля таго, што яно—**паразуменьне ўжо ёсьць.** Гэта факт якому нельга пярэчыць.

Дык вось, на пытаньне: што гэта такое? Сам па сабе зьяўляецца адказ: уся гэтая гутарка, выразна сьведчыць, што паразуменьне паміж польскімі палітыкамі і Беларусамі ёсьць ня толькі з лагеру Паўлюкевіча, але-ж і Луцкевіча таксама.

Ну, а з ярэмічавымі Беларусамі як? А гэтак як ёсьць—змаганьне і барацьба вось наш адказ і думаем, што ня знойдзецца ні адзін наш сябра і сымпатык, які, на перакор нам, быў-бы згодзен па прыкладу паўлюкевічавых і луцкевічавых „Беларусаў" ісьці на паразуменьне і ўгоду.

Беларусы ў Латвіі.

Старшыня Беларускага Нацыянальнага Камітэту сэн. Багдановіч, які езьдзіў у Латвію, падае, што ў Латвіі паводле афіцыяльнай перапісі 1925 годзе Беларусаў у Латвіі лічыцца больш 38 тысячаў.

На гэтую лічбу маецца ў Латвіі 36 беларускіх так званых асноўных (пачатковых) школаў і 2 сярэдніх. (Гімназія ў Дзьвінску і вучыцельскія курсы ў Рызе). Гэта прыходзіцца адна пачатковая школа троха больш як на тысячу Беларусаў і адна сярэдняя—на восемнаццаць тысячаў. Усе гэтыя школы лічацца дзяржаўнымі і трымаюцца на кошт часткова дзяржавы, а часткова самаўрадаў.

Беларуская гімназія ў Дзьвінску пастаўлена дужа добра з пункту гледжаньня і вучэбнага і выхаваўчага.

Пры гімназіі ёсьць бібліатэчка, фізычны і хімічны кабінэты, хор, аркестра, драматычныя і навет балетныя гурткі, радыё, гурток і некалькі майстроўняў рамесьляных: мэханічная, сьлясарная, такарная, сталярная, шавецкая і ткацкая. Вядуцца таксама практычныя заняцьці ў садзе.

Дырэктар гімназіі С. П. Сахараў. Дырэктар пэдагагічных курсаў у Рызе—п. Дземідаў.

Для апекі над усей беларускай асьветай пры міністэрстве асьветы ёсьць асобны беларускі аддзел, які аўтаномна кіруе беларускімі школамі. Складаецца гэты аддзел выключна з Беларусаў. На чале яго стаіць К. Б. Езавітаў.

Пасьля гэтых усіх дадзеных мімаволі ўстае пытаньне: а ў нас—на $2^1/_2$ міліёны Беларусаў?

Вось дык трагэдыя!

Урадавы поўафіцыоз у беларускай мове „Беларускі Дзень" падае, што на абшары Віленшчыны сёлета адчынена 14 школаў з выкладоваю беларускаю моваю і 20 мешаных школаў з выкладоваю польска-беларускаю моваю. Але-ж на'т „Бел. Дзень" захопліваючыся дабрадзействам польскага ўраду адносна Беларусаў, адзначаючы, што школьнае пытаньне вырашаецца ўжо лепей, заадно з гэтым піша, што з-за нястачы беларускіх вучыцялёў у новаадчыненых беларускіх школах будуць вучыць вучыцялі Палякі.

Знача — беларускіх вучыцялёў няма!... А дзе-ж тыя 73 чалавекі, якія скончылі „беларускія" вучыцельскія курсы ў Вільні ў 1926 г., аб чым у працягу ўсяго году „доктар" Паўлюкевіч трубіў, як аб дабрадзействе польскага ўраду?...

А вось дзе!

Гэтымі днямі да нас зайшоў адзін Беларус-вучыцель з „паўлюкевічаўскіх" курсаў, які сказаў нам, што ён вучыць польскіх дзяцей на польскім Паморʼі, бо там нястача вучыцялёў-Палякоў!...

Характэрна, цікаўна, камічна і сумна!.. Ці-ж ня праўда?!

У беларускіх школах, беларускіх дзяцей, беларускай мовай будзе вучыць вучыцель-Паляк, бо вучыцелёў-Беларусаў няма, а ў польскай школе, польскіх дзяцей, польскай мовай вучыць вучыцель-Беларус (ды й яшчэ праваслаўны)!

Ці гэтакая камэдыя іграецца дзе інакай, ці толькі гэта мае месца ў польскай дзержаве?!

З украінскага жыцьця.

Пасол Пашчук прапаў?

Пасол Пашчук, які вышаў з камуністычнага соймавага клюбу і далучыўся да ўкраінскага клюбу, як падае „Украінская Грамада"— прапаў.

„Ужо болей як тыдзень,—піша „Укр. Грамада",—пасла Пашчука няма ў Варшаве і ніхто ня ведае дзе ён падзеўся. У сувязі з тым пачалі пашырацца розныя чуткі... Тымчасам камуністычны пасол Вайцюк рэклямуе заяву пасла Пашчука аб тым, што нібы пасол Пашчук вяртаецца ізноў у камуністычную фракцыю, але-ж... і пас. Вайцюк таксама ня ведае дзе знаходзіцца цяпер пас. Пашчук".

У гэтым выпадку газэты зьмяшчаюць розныя дагадкі і сумлівы за... жыцьцё пас. Пашчука... спадзяючыся, што справа хутка высьніцца.

ЯКУБ КОЛАС. 7)

Сымон Музыка.

Поэма.

(Працяг).

III

Нікне ночка. Дзень чуць значна
З сьмехам ясным на вуснох
Ідзе з ёю ў стэп няўбачны
І губляе ў глыбінох,
Цёмна-сініх і далёкіх,
Там, дзе зорачкі гараць,
І дзе хмарак адзінокіх
Віхр ня сьмее заганяць.
Як той дзень за ночкай сьледам
Ходзіць кожную пару,
Шоў Сымон за старцам-дзедам,
Дзед—уніз, ён—угару.
Дзед слабеў і траціў сілы,
Круг жыцьця ён замыкаў
І ступаў на край магілы,
Хлопчык круг свой пачынаў.
Шлі яны ад хаты к хаце,
З вёскі ў вёску, з краю ў край,
У сярмяжках—латка ў лаце,
З адным толькі словам—дай!
І ў прыгодзе ўсё бывала:
Цісную холад іх, мароз,
Сьнегам вочы засыпала,
Вецер торбачкі іх трос,
Як шалёны, выў, сьмяяўся,
Біў у твар і з ног скідаў
Ды ў лахмоцьце забіраўся,
Шапкі з іх галоў зрываў
І ганяў па сьнежным полі,
Злы, бязжаласны вар'ят.
І Сымонка, як ніколі,
Зазнаў горачка тут шмат.
Але хлопчык шоў пакорна,
Мерным крокам, як і дзед;
Сьцежка ўсюды ім прасторна,
Ім адчынен белы сьвет.
Ды што нам у тым прасторы?
Што нам шыр без берагоў,
Калі мы—чаўночкі ў моры
Без вясёл, без жаглёў?
І арлу прастор ня мілы,
Хоць і волен яму пуць,
Калі ён ня мае сілы
Вольна крыльлямі ўзмахнуць
І ляцець, куды ён хоча—
У бяздоньне глыбіні,
Там, дзе ў хмарах гром ракоча,
Самі паляцца агні.
Неразлучны з скрыпкай-другам,
Хлопчык шоў, у сьнезе вяз,
А па хатах з дзедам цугам,
Вочы ўзьняўшы на абраз,
Пеў жабрацкія літаньні,
У тон дзеду патрапляў
І дзядоўскія сьпяваньні
Ён на скрыпцы выйграваў;
І тады, як зрэдка сьпевы
Песень дзедавых сьвятых
Ціхім жаласьці павевам
Струн краналіся жывых.
Скрыпка раптам ажывала
І ўжо новым языком
Жаласьць сэрца выяўляла
І зьвінела пад смыком.
І тады вакол Сымонкі
Усе зьбіваліся цясьней,
А дзядоўскія скарбонкі
Накладаліся паўней.
Грош завёўся ў дзеда ў латах—
Запамог Сымон яму...
Так па дварах і па хатах
Перакідалі зіму.
Надакучала-ж зіміца!
Прыхадзі хутчэй, вясна:
Ты - крылатая зарніца,
Ты—прызыўная струна,
Ты—дзяўчынка-чараўніца,
Ты прыветна, ты ясна,
Гучнай радасьці паўна;
Ты—надзей і мар злучэньне,
Ты—гром песень, цішыня,
Ты—надзорнае імкненьне,
Ты—прастора-шырыня,
Ты—прыгожасьць-лятуценьне,
Ты—развага-глыбіня,
Усьмех радаснага дня.
Прыхадзі-ж, вясенька-радасьць,
Буйна росамі зазьзяй,
Хай твая краса дабра дасьць
І абудзіць гэты край!
І прышла яна, княгіня,
Пазганяла сьнег з зямлі,
І дзе толькі вочы кіне,
Ажыўлялася пустыня,
Травы, красачкі расьлі.
А Сымонка нецярпліва,
Сам ня знаючы, чаму,
Ждаў вясеньку, ждаў, як дзіва,
І кляў холад і зіму.
І цяпер ён быў вясёлы,
Бо ён чуў, што ён жыве,
Што жыве з ім лісьцік кволы;
Жыцьцё чулася ў траве,
У гаёчку, у лясочку,
На палёх, і на лугох,
І ў зялёненькім лужочку,
І ў крынічных берагох;
І ў душы бы штось сьпявала,
А пра што, душа ня знала—
Так сьпявалася само;
Чуў хлапчынка, што спадала
З шыі цяжкае ярмо.
Адзіноты, долі горкай,—
Сьвет хацелася абняць
І людзям бліскучай зоркай
У іх цемрадзі зазьзяць
І сказаць ім, як шчасьліва
Можна жыць і на зямлі,
А яны ўсе—злы-маўклівы
І гняўліва-абурлівы,
З рубяжоў дабра зышлі.
Ён любіў і неба гэта,
Недасяжную глыб-сінь,
І бязьмежжа горных сьветаў,
І адвечную іх плынь.
Ідуць часам яны з дзедам,—
Месца слаўнае, цяпло,
Час паўднёвы прад абедам.
—Э, куды наша ня шло,—
Кажа дзед:—прысядзем хіба?—
Хлопчык згодзен, хлопчык рад,
Хоць ня любіць дзеда-грыба:
Дзед залішне скупават,
Толькі цешыць абяцанкай,
А ня справіць халата,
І стары, а жыве зманкам,
Дзед - шалыга, шалахта.
А дзед сядзе каля дуба,
Кій паложыць на траву,
Люльку возьме ў рот бяззубы
І пахіліць галаву,
Ды пачне сваё казаньне,
Як павінен жыць Сымон,
Каб праз тое навучаньне
Лепш прыбраць яго ў палон,
Бо таму ня збыць пакуты,
Хто-б над старасьцю накпіў.
— А скажы, дзядок: чаму ты
Мне халацік ня купіў?
Бач халат мой:—кучка гною
І няма ў ім рукавоў!
— А нашто халат вясною?
Ну, нашто, каб я здароў?
Меў-бы ты халацік новы,
Дык які-б ты быў жабрак?
Людзі пальцам ткнуць гатовы:

Што дзеецца ў сьвеце?

Кітайскія падзеі.

Замежныя газэты пішуць, што войска паўночнаэ часткі Кітая, якая знаходзіцца пад дыктатарствам Чанг-Тсо-Ліна, далейшым цягам адступае пад Пэкін, быццам дзеля таго, каб заняць лепшыя пазыцыі для абароны. Апошняя, як здавалася, рашаючая бойка паміж войскамі Чанг-Тсо-Ліна і губэрнатара правінцыі Шансі Іена, не дала ніякіх рэзультатаў. У апошнюю хвіліну на падмогу Чанг-Тсо-Ліну, быццам, прышло 14 тысяч мангольскіх кавалярыстаў, якія ўратавалі яго армію ад канчальнага зьністажэньня. Губэрнатар Шансі накіраваў проці іх пяць дывізіяў.

Дагадкі аб лёсе Пэкіна розпарэчывы. У той час, як карэспандэнты амэрыканскіх газэтаў лічаць няўхільным пераход Пэкіну ў рукі праціўнікаў Чанг-Тсо-Ліна, дык ангельскія трымаюцца думкі, што, калі гэта і здарыцца, дык ня хутка.

Тымчасам быццам губэрнатар Іен тэлеграфна зьвярнуўся да Чанг-Тсо-Ліна з прапановаю аб мірным дагаворы на варунках рэарганізацыі Чанг-Тсо-Лінам пэкінскага ўраду згодна пажаданьням Іена. Чанг-Тсо-Лін адказаў Іену, што прапанову аб згодзе прынімае, але-ж з рэштаю варункаў не згаджаецца.

Цяпер войска губэрнатара Шансі наступаюць на Пэкін з аднаго боку, а з другога ідзе на Пэкін армія генэрала Фэнга. Фэнг ужо перайшоў Жоўтую раку. Хоць камунікацыя паміж Пэкінам і Цянь-Дзінам адбываецца рэгулярна, але-ж жалезна-каляёвы рух у Пао-Цін-Фу амаль што спыніўся.

Ангельская работніцкая партыя.

На сваім сабраньні ангельская работніцкая партыя прыняла рэзалюцыю лідэра работніцкага руху Макдональда. У тэй рэзалюцыі вонкавая палітыка ангельскага ўраду лічыцца шкоднаю для справы спакою на сьвеце. А дзеля гэтага ангельскія работнікі дамагаюцца ад свайго ўраду распачаць перагаворы з Амэрыкаю адносна разаружэньня. У першую чаргу яны дамагаюцца абвясьціць марскую вольнасьць. Знача, хто хоча, той і павінен без усякага абмежаваньня карыстацца морам. Далей работніцкая партыя дамагаецца ад ангельскага ўраду, каб ён зрабіў дагавор з амэрыканскім урадам аб вечным спакоі і каб значна паменшыў свой ваенны флёт.

Паўстаньне ў Мэксыцы.

У Мэксыцы (гэтакая ёсьць дзяржава ў Амэрыцы) паўстала завіруха проці пануючага там ураду. Паўстаньне ахапіла ўжо 13 штатаў і наагул пашыраецца.

Згодна апошніх вестак па распараджэньню ўраду растрэляна 2 генэралы і 1 палкоўнік, якія прысталі да паўстанцаў, але папалі ў няволю ўрадавым вайскам.

Паўстаньнем кіруе ген. Гомец, які, як відаць, імкнецца захапіць уладу ад прэзыдэнта Каллеса.

Гледзячы на сучасны стан рэчаў у Мэксыцы можна зрабіць трафныя вывады, што паўстаньне ня мае сацыяльнае рэвалюцыі, гэта—проста асабістая спрэчка паміж палітыканаў, якія, тым ці іншым парадкам, сабраўшы „армію“ вядуць барацьбу за асабістае кіраўніцтва ў дзяржаве.

Склад найвышэйшага суду ў Маскве.

Газэты падаюць, што ў склад найвышэйшага савецкага суду ў маскве ўходзяць гэтакія асобы: Азеер, Ідрыс, Глюсман, Гайшпуйт, Гайліс, Кронберг, Крамэр, Мэрэн, Некундэ, Розенбэрг, Прайтсок і Фэльдман.

Самыя прозьвішчы гавораць,—дадае „Украінская Грамада“,—хто такія гэтыя судзьдзі, ды хто правіць на'т у Маскве.

Ці-ж ня відаць, галава ў галаву—Маскалі!...

Розныя весткі.

— 8 г. кастрычніка вечарам, у Вене—сталіцы Аўстрыі, было землетрасеньне, якое перапудзіла жыхараў.

— У працягу нейкага часу не перастае землятрасеньне ў Крыме. Землетрасеньне нарабіла там многа шкоды. Людзі начуюць у палатках, бо пры кожным страсеньні зямлі рушацца дамы, забіваючы сваіх жыхараў.

Усякія здарэньні.

— У Дабруджы (Румынія) здарылася паводка. Ад навальніцы, у рэках гэтак прыбавілася вада, што яна разьлілася за берагі і заліла вялікія абшары. У м. Добрыч вада зьнішчыла 143 дамы, 25 чалавек утапілася.

— У Амэрыцы, у Кэмбэрлі блізка Эпэльтона на паперні праваліліся падлога другога паверху, якая пахавала пад сваімі абломкамі 125 работнікаў.

НАВІНЫ.

— **Беларускі Народны Тэатр у Лаварышках.** У нядзелю 9 кастрычніка Бел. Нар. Тэатр зрабіў выступленьне ў Лаварышках, Віленска-Троцкага пав. Была адыграна „Паўлінка“ і „Заручыны Паўлінкі“, а таксама прапеяны некалькі беларускіх песьняў.

— **Арышт А. Война.** Гр. А. Войціка бышага рэдактара газэты „Сялянская Праўда“ арыштавалі і пасадзілі ў вастрог у Вільні, каб адсядзеў 4 мес. кару за „праступкі“ ў справе даўнейшага рэдактарства.

— **Марны трыумф.** Кс. Талочка, які да гэтага часу працаваў у польскай газэце „Przegląd Wileński“, арцыбіскуп забараніў далей весьці гэтую працу.

Кс. Талочка, які здаецца „грашыў“ сваею прыхільнасьцю да Беларусаў, працуючы ў „Przeglądzie Wileńskim“, высьвятляў справы каталіцкага касьцёлу, а дзеля гэтага з прычыны забароны на гэта, рэдакцыя „Prz. Wil.“ выражае вялікі жаль, тлумачачы гэта тым, што ня здоляе ў далейшым без падмогі кс. Талочкі выказываць праўдзівыя пагляды на каталіцкія касьцельныя справы. Ясна, што ад гэтага пацярпіць справа касьцёлу, а калі так, дык запраўды гэты трыумф-марны. У гэтым можна згадзіцца з „Przeglądem Wileńskim“.

Усё „добра“. Віленскі арцыбіскуп меў гутарку з карэспандэнтам польскай газэты „Rzeczpospolita“. У гэтай гутарцы галава віленскай дыэцэзіі зазначыў, што, як ён асабіста даznaўся, з асабістых „баданьняў“, дык Беларусы і Літвіны ня хочуць, каб іх родная мова ўводзілася ў касьцёлы. Быццам усе здаволены польскаю моваю.

Але-ж... „Przegląd Wileński“ піша, што не пасьпеў арцыбіскуп вярнуцца з падарожжы, як надышла вестка, што ў Гадуцішках паўстаў скандал у касьцёле, як вынік распараджэньня арцыбіскупа аб скасаваньні дадатковага набажэнства ў літоўскай мове ў гадуцішкім касьцеле. І гэта называецца „добра“.

— **Яшчэ аб кс. Бародзічу.** Кс. Бародзіч, які, як ужо ведама, нарабіў скандалаў у Леванполі пасьля ўсяго быў адкліканы адтуль, а цяпер знаходзіцца ў Вільні. Уся яго праступная праца, асталася не пакаранай. Кс. Бародзіч толькі што выдаў 200 экзэмпляраў новага мэмарыялу, у якім ізноў робіцца нявінна пацярпеўшым за сьвятую справу — пашырэньне польскасьці. Як пішуць некаторыя газэты, дык кс. Бародзіч тлумачыцца, што ён пацярпеў ад таго, што нагаварылі на яго праваслаўныя папы і людзі ня польскае нацыі.

Да гэтае весткі прытачаем выпіску з „Przeglądu Wileńskiego“:

„Увесь гэты няздарны памфлет (мэмарыял) маючы на мэце несмачную аўтарэкляму нефартуннага апостала, не заслугоўваў-бы на ўвагу калі-б ня гэтакія здарэньні, што, паміма ўсяго, афіцыяльныя дзейнікі блізка і паважна прыймаюць справу кс. Бародзіча і трактуюць яго, як запраўды нявінна пакрыўджанага. Сьведчыць аб гэтым (пэўна ня выдумаў гэта кс. Барадзіч), што пан Прэзыдэнт Рэчыпаспалітай, маршалак Пілсудскі, міністры ўнутраньніх і замежных справаў, кс. кардынал Глёнд і ін. прыслалі кс. Бародзічу прывітальныя спачуваючыя тэлеграмы“.

Дык пасьля гэтага запраўды неяк дзіўна становіцца!.. Навошта было адклікаць кс. Бародзіча з Леванполя?.. Няхай-бы ён рабіў-бы і далей там скандалы!..

— **Дагадаліся...** Да гэтага часу ўва ўсіх пашпартах, ня гледзячы на нацыянальную прыналежнасьць асобы, пісалася — Паляк. Рэч ясная, што проці гэтакай штукі пратэставалі: Беларусы, Украінцы, Літвіны і г. д. Пасьля такіх пратэстаў, як відаць з палемікі паміж польскімі газэтамі: „Przegląd Wileński“ і „Myśl Niepodległa“, польскія ўрадавыя колы выдумалі новую штучку. Паводле гэтае новае штукі — у пашпартах ужо ня пішацца нічога адносна нацыянальнай прыналежнасьці... Гэтая рубрыка астаецца незапоўнянай.

Жабраку абнова—брак!
Людзі скажуць: ён багаты,
Паглядзі, які халат!
На парог ня пусьцяць хаты,
Крыкнуць: „Вон, пашлі назад!“
Заскуюць яшчэ сабакам
Ды дадуць і кулакоў...
Рвань ёсьць беднасьці адзнака,
Беднасьць—доля жабракоў.
А зірнуць, вось, на такога,—
Хіба той ня дасьць, хто ліх...
Слухай ты мяне, старога,
Лепей ведаю я іх.
— А скажы, дзед: ці ня можна
Жыць праўдзіва, а ня так?...
— Ну, а як скажы, а як?
Галава твая парожна!
Дзе-ж тут зман той? вось дзівак!
Раз узяўся ты за гуж,
Не кажы, што я ня дуж;
Трэба ведаць тут парадкі:
Зьверам будзь сярод зьвяроў,
Між авечачак—ягняткам...
Толькі так, каб я здароў!
Ты паслухай, што скажу я:

Думала варона,
Чорная хвальбона—
Хай не марыкуе;
Думала-гадала,
Што ёй сьвету мала
І чагось бракуе.
Пташкі ўсе, як пташкі:
Лёгкі лёс ці цяжкі,
А жывуць, як трэба.
Хто жыве ў балоце,
Гнёзды ўе ў чароце,
Мае свой кус хлеба:
Чапля ловіць рыбу,
І ў сваю сядзібу
Носіць бусел жабы.
Плюхаюцца качкі,
Гусі, іх сваячкі,—
Ім вада была-бы.
А хто жыў на полі,—
Меў там свае ролі,
Свой парадак пэўны.
Толькі тэй вароне
Паў на глузд, Сымоне,
Замер неспадзеўны:
Хоча быць арліцай,
Блісnúmуць бліскавіцай
У надземнай багне,
Каб ва ўсім стварэньні
Выклікаць зьдзіўленьне—
Славы сабе прагне.
І варона з шула
Крыльлямі ўзмахнула—
Вышай, вышай, вышай!
Яна ўжо высока,
Чуць угледзіць вока,
І здаецца мышай.
Толькі-ж хто ні гляне
На яе лятаньне,
Кажа: то-ж—варона!
Бачыць—прагарэла,
Бо ня вышла дзела,
Не па ёй карона!
Але не шманае
Пташына дурная,
Новы шлях цярэбіць:
Спаганю сваё я,
Спробую другое—
Паплыву, як лебедзь!“
Дзбае варона
На адхон затону,
Дзбае, гяргеча;
Стала над вадою
І—бух з галавою!
Шугнула, бы з печы,
Вымакла, бядачка,
Бо яна ня качка,
Чуць не затанула.
Вылезла на бераг,
І цана ёй шэлег—
Не ўзьляціць на шула.
Кінула варона
Дасяганьне трону,
Зноў ідзе на летнік.
І да гэтых часаў
Ей зачынен засаў:
Ёй прызначан сьметнік.
Дык ня будзь, Сымоне,
Падобен вароне
І ня круці носам,
Слухай ты старога,
Не кажы пустога...
Ды... змагайся з лёсам!—

Хлопчык слухаў, ды ня верыў:
Лжэ ён, гэты стары пень,
І дзядоўскія намеры
Ясны хлопчыку, як дзень.
І Сымон даўно заўважыў,
Як дзед пазухі бярог,
Як размовы меў аб кражах,
Як казаў аб зладзяёх.
—Ці дзед хвор?—пытаў хлапчына,—
Што хапаешся за бок?
— Дый ня дуж такі, браток.—
Крэхча хітры старычына,
Стогне, войкае нарокам,
Як-бы й праўда што баліць,
А ў старога там, за бокам,
Срэбра цэлы спрат ляжыць.
Вось ён байкі выдумляе,
Як зладзеяў моцна б'юць,
Што за доля іх спаткае,
Калі ў пекла пападуць.
Як іх толькі ня ўшчуваюць:
Вараць іх чарты ў катлох,
Скуру кіпцямі зьдзіраюць
З іх зладзейскіх рук і ног;
Б'юць у сьпіну бусакамі
І жывое мяса рвуць
І па пальцах малаткамі
Жараць, косьці іх таўкуць.
А найгорай тым трапляе,
Хто няшчасных жабракоў
Крыўдзіць або абкрадае—
„Не сказаць—каб я здароў!“

IV

Быў якраз пачатак мая.
Ну й была тады вясна!
Ось такая, што бывае
Можа ў сотні лет адна:
Было ў меру ўсё і ў пору:
Дожджык пройдзе, зноў цяпло,
Травы, краскі гнала ўгору
На прасторы, на сьвятло.
Выйдзеш з хаты надасьвеце,
Так і піў-бы дух зямлі,
І расьлі-б, здаецца, дзеці,
Каб іх кінуць на ральлі.
А дзянёчак як настане,
Тая ранічка вясны!
Кропля роскі на каштане
Блеск запальвае дзіўны;
У ёй зорчын сьмех блукае,
І вясёлкі ў ёй дрыжаць,
А лес радасьцю гукае,
Шчасьцем вее сенажаць.
А вакол так ціха-гожа,
А паслухаеш—чутно,
Як расьце трава і збожжа—
Нівак сьвежае руно.
І з зямлі празрыстым парам
К небу ўзносіцца туман,
Як малітва сонцу, хмарам,
І дрыжыць, гарыць пажарам
Скат узгоркаў і курган.

(Далей будзе.)

Змаганьне за беларускую матуру.

Як вядома ў межах Польскай Рэспублікі існуе чатыры прыватныя беларускія гімназіі — ў Вільні, Радашкавічах, Навагрудку і Клецку ў якіх наша моладзь чэрпае навуку ў сваей роднай мове. Ня гледзячы на тое, што навука выкладаецца паводле праграмаў урадавых сярэдніх школаў (як і ў польскіх гімназіях), беларускія гімназіі пазбаўлены права выдаваньня дзяржаўнае матуры, якая адчыняе вароты вышэйшых школаў у Польшчы.

Гэткім парадкам наша моладзь пастаўлена ў нязвычайна цяжкія варункі, бо ня маючы доступу да польскіх вышэйшых школаў павінна шукаць сабе вышэйшай веды заграніцай, дзе пасьведчаньні аб скончаньні беларускай гімназіі — трактуюцца на роўні з дзяржаўнымі матурамі.

Усе стараньні як школьных, так і іншых арганізацыяў аб наданьні беларускім гімназіям правоў публічнасьці не прынясьлі да гэтай пары пажаданых рэзультатаў. Праўда, на пісьмы Дырэкцыі Беларускай Гімназіі ў Вільні з дня 20 і 31 сакавіка 1925 г. Кураторыум Віленскага Школьнага Вокругу пісьмом з дня 7-га красавіка т. г. — згадзілася правесьці экзамены сьпеласьці для абітур'ентаў Віленскай Белар. Гімназіі ў месяцы верасьні 1925 г., аднак-жа экзамены гэтыя, як вядома, ні адбыліся. На просьбы ў справе экзаменаў сьпеласьці ў гэтым годзе, Кураторыум паведаміла, што згодна з распараджэньнем міністэрства В. Р. і А. П. ад 29.XI-1926 г., № 11-13593/26 экзамены сьпеласьці могуць адбывацца толькі для абсольвэнтаў тых прыватных гімназіяў, у якіх навучаньне вядаецца ў тэй мове, у якой навучаецца ў дзяржаўных гімназіях, маючых правы публічнасьці. Мала гэтага, да сёлетняга году беларуская моладзь, якой матэр'яльнае становішча не дазваляла шукаць навукі заграніцаю — мела прынамся магчымасьць хадзіць да Віленскага Унівэрсытэту — як вольныя слухачы (бяз студэнцкіх правоў) аднак распараджэньнем Міністэрства В. Р. і А. П. наша моладзь пазбаўлена і гэтага агранічанага права. Цяпер Управа Т-ва Беларускае Школы зьвярнулася ў 27.IX с. г. да міністра В. Р. і А. П. з просьбай спыніць вышэйпададзеныя распараджэньні і надаць правы публічнасьці беларускім гімназіям у Вільні, Навагрудку, Радашковічах і Клецку. Цікава што з гэтага будзе?

Весткі з Краю.

Аб нашых самаўрадах.

(Ваўкавыск).

Бяручыся за пісаньне карэспандэнцыі, ня ведаю адкуль пачаць апісваць самаўрады нашага павету — ці ад Ваўкавыска да цягнуцца па дарозе ў кірунку на Пружану ці наадварот.

Жывучы ў Ваўкавыску па спосабу грабель, пачну грабці да сябе, а гэта знача, пачну апісваць ад Лыскава, ад першае, з боку Пружаны, воласьці нашага павету.

Пачаліся тут выбары, як і ўсюды, пад лёзунгам і нацыянальнае і працоўнае перамогі, а кончылася на Луке... Ня больш ня менш кончылася тым, што даўнейшы войт п. Лука, астаўся на сваім месцы.

Грабучыся ад Лыскава бліжэй да Ваўкавыска спыняюся ў Падароску і калі грабянуў тут, дык убачыў п. Чапліеўскага на пасадзе войта, які тут „чапляецца" якраз ад патопу. Знача, перавыбары нічога і тут не перамянілі. А калі гэтак, дык ясна, што ні ў Лыскаве і ні ў Падароску нічога не пераменіцца. У гэтых мясцовасьцях людзі з цялячым розумам і воляю, калі не маглі, пры першай агадзе, скінуць ярмо! Няхай-бы было-б новае!...

Калі-б не рухацца далей, дык можна было-б і сур'ёзна падумаць, што жыхарства Лыскаўскае і Падароскае гміны зусім нікудышняе... Але-ж грабуся далей і гэтакім парадкам даходжу да Ізабэліна. Тут ужо бачу новае зьявішча. Войт новы, але-ж ня той каго хацела жыхарства. Ізабэлінская валасная Рада выбрала войтам Лехманта, але-ж пан староста выбар унязважніў і пастанову Рады адкінуў, падарыўшы Ізабэлінцам войта ад сябе.

Дык можа і справядліва зрабілі Падарашчане і Лыскаўцы, што адразу выбралі таго, каго хацеў павятовы староста? Можа... Але не!... Чэсьць і слава Ізабэлінцам, праявіўшым сваю беларускую нацыянальную сьвядомасьць! Хоць перамогі яны і не дабіліся, але-ж іх добры учынак запішам залатымі літарамі ў гісторыю змаганьня за свае нацыянальныя правы.

Выбранага на войта гр. Лехманта, павятовы староста не зацьвердзіў дзеля таго, што быў зроблены данос. Копію доносу староста выдаў гр. Лехманту, які скіраваў жалабу на даносчыка ў суд. Суд за зьняваґу гр. Лехманта, даў даносчыку 2 тыдні арышту. Вінаград.

КУТОК САТЫРЫ І СЬМЕХУ.

Смычка.

Пасьля працоўнага дня Сьцяпан лёг спаць неяк раней. А яго жонка Ганула нешта яшчэ шыла.

І вось, у цішыне ночы Ганула пачула, што яе Сьцяпан неяк раптоўна праз сон засьмяяўся. Пасьля праз хвіліну, неяк трывожна заохкаў, а пасьля выдаў крык о-го, о-го...

Не зважаючы на сьмех, пачуўшы ох ды о-го, Ганула зразумела, што яе Сьцяпану нешта страшнае сьніцца, перапудзіўшыся хутчэй збудзіла яго, ды пытае: „што табе такое рабілася?..."

Сьцяпан, працёршы вочы, плюнуў і пачаў расказваць Ганулі: „Сплю я і сьніцца мне, здаецца нейкі стары, вусаты, але яшчэ даволі моцны чалавек, трымае, быццам, бела-малінавы сьцяг, на якім, добра я на'т не разабраў, напісана „Mocarstwowa".

За правую палу яго трымаецца таксама нейкі незнаёмы чалавек, на лобе ў якога напісана „Ziemianin", а за левую палу трымаецца другі чалавек, на лобе ў гэтага напісана „Praca".

З заду за фалды „Земяніна" леваю рукою трымаецца чалавек з надпісяй „Cat", у правай руцэ ён трымае газэту „Słowo". За „Працу" трымаецца праваю рукою „Bor", а ў левай руцэ ён мае газэту „Kurjer Wileński".

За правую палу Цата трымаецца леваю рукою „доктар" Паўлючок, у правай руцэ ён мае „Беларускае Слова", а ніжэй сьпіны Паўлючковай напісана „канцэсія".

За левую палу Цата праваю рукою трымаецца „Białorusin" Франучок, у левай руцэ яго „Беларускі Дзень", а ніжэй сьпіны ў Франучка напісана „8000".

За правую палу Бора леваю рукою трымаецца спадар Янучок, у правай яго руцэ лістоўка „Народ", а ніжэй сьпіны яго напісана „місюгіна".

За левую палу Бора праваю рукою трымаецца масон Цкевіч, у левай яго руцэ газэта „Наша Праца", а ніжэй сьпіны Цкевіча напісана „нетыкальнасьць".

Цкевічаў і паўлючкоў языкі, доўгія як вяроўкі, выцягнуліся наперад усяе „смычкі" і сходзяцца ў адно, а языкі рэшты гэтае дзівоснае кампаніі таксама доўгія ўтыкаюцца ў тое месца дзе сходзяцца языкі Цкевіча і Паўлючка.

Уся гэтая смычка віляючы, як хвастом, канцом агульнага языка, здаецца кружылася на адным месцы, я-ж стаяў і сьмяяўся, ажно бачу, здаецца, скіраваўся той хвост да мяне, а з яго клубы полымя выходзяць ды ідуць проста на мяне. Тут я, здаецца, і заойкаў.

На шчасьце трымаў, здаецца, я нож, дык ня чакаючы шась па хвасту, знеаткуль, здаецца зьявілася ты, ды бух з вядра вадою.

Ад гэтае нашае абароны прапала ўся задняя чацьвёрка, толькі мокрае месьцячка асталося. Пярэдняя пацёрка панеслася на заход сонца, а тагды, калі глянуў я на свой нож, дык бачу, што гэта ня нож, а газэта „Сялянская Ніва", а ў цэбе не вядро, а „Беларуская Крыніца".

Ну і смычка, а няхай яе чарты возьмуць— сказаў канчаючы гутарку Сьцяпан і плюнуўшы яшчэ раз, адвярнуўся на другі бок і заснуў.

Нож.

Пісьмо у Рэдакцыю.

Ветліва прашу аб бясплатным зьмяшчэньні ў часопісі наступнага камунікату:

Камісар Ураду на м. Вільню падае да ведама, што ад дня 8 кастрычніка с. г., згодна з Распараджэньнем Пана Міністра Унутраных Справаў ад 16 жніўня с. г., забаронены перамол жыта на муку ніжэй 65% вымолу, а таксама забаронена ўжываньне да перарабу на ўсялякага роду нячыва ў прамысловых закладах мукі, што паходзе з перамолу ніжэй паданай нормы.

Вінаватыя парушэньня ўспомненага распараджэньня падпадуць, згодна з арт. 4 і 5 Распараджэньня Пана Прэзыдэнта Рэчыпаспалітай ад 31.VIII 1926 г., пад грашавую кару да 10000 злотых, або да 6 тыдняў арышту.

(—) Стрэмінскі,
с. аб. Камісара Ураду на м. Вільню.

Юрыдычныя парады

ў Беларускім Інстытуце Гаспадаркі і Культуры.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры арганізаваў Юрыдычную Сэкцыю, якая мае па мэце даваць парады сялянству ў рожных справах, як цывільных, так і палітычных.

Юрыдычная Сэкцыя Інстытуту знаходзіцца пад кіраўніцтвам спэцыялістага юрыста і затым парады будуць насіць цалком характар адвакацкіх парадаў. Парады можна атрымліваць на месцы ў Вільні асабіста, а таксама дарогай карэспандэнцыйнай. **Кожная парада**, як вусная, так і лістовая **каштуе 50 грошай**. Незалежна ад парадаў Юрыдычная Сэкцыя Інстытуту, на жаданьне Інтэрэсантаў, можа арганізаваць судовую абарону ў цывільных і палітычных справах, якія разьбіраюцца, як на месцы ў Вільні, так і на правінцыі.

Зварачвацца на адрэс: **Вільня, Завальная 6—5, Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры, Юрыдычная Сэкцыя.**

НАШАЯ ПОШТА.

Я. Гану. — Вестку атрымалі, па магчымасьці зьмесьцім.

М. Стрэшку. — „І мы"—атрымалі. Цяпер зьмясьціць ня можам з прычыны друку паэмы.

Вясковаму Беларусу. — У адным з папярэдніх нумароў „С. Н." ужо была зьмешчана карэспандэнцыя падобнага зьместу да Вашай карэспандэнцыі. Пішыце на іншую тэму.

В. Санюшу. — Пробны нумар паслалі.

Э. Вуську, К. Жэрку, Ів. Савіцкаму. — Газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Л. Хамінскага — 5 зл.; Гіргеля Косьці — 4 зл.; Русака Язэпа — 3 зл.; Калача Ул., Бульбы Мікалая — па 2 зл.; Богана Мікалая — 1 зл.

Рэдактар і выдавец А. Герасімчук. Беларуская Друкарня ім. Ф. Скарыны, Вільня—Людвісарская 1.